

Q. N. 378, 2.

X 1903407

Q. D. B. V.

Π n
4644

Ex

HISTORIA CIVILI,

DE

REGNO BO-

HEMIAE,

Indultu Ampliss. Fac. Philosoph.

publicè disputabunt

PRÆSES

M. JOHANNES GEORGIUS

Hahn / Dresdensis,

&

RESPONDENS

JOHANNES FRITZSCH,

Cygnæus.

die 27. Sept. 1676.

H. L. Q. C.

LIPSIÆ,

LITERIS COLERIANIS.

Je. Hofmann

M. 2

Handwritten signature or mark in the bottom left corner.

I. N. F.
SCRIPTORES.

I.

Scripturus de Bohemia, referam de Autoribus prius, & quorum opera ac labore ad nos historia hac pervenerit, commemorabo. Ac multos quidem, qui in Bohemicis enarrandis occupati fuerunt, reperire mihi licuit. Inter eos tamen facile primas tenet Melchior Goldastus Haiminsfeldius Helvetius, qui jura Bohemici Regni ac super iis publicè agitata controversias maximâ fide atque studio excusit. Cum quo necessario conjungendus Autor Deductionis Bohemicæ, adversus quem disputandi provinciam suscepit Goldastus, quòd iniquè nimis de Austriis, quibus hæreditarium hoc regnum cecidit, sentiret alter, ac mordacem in istos calamum strinxisset.

2. Post hos vel maximè merentur laudem Cosmas Pragensis Ecclesiæ Decanus, qui ex Archivis atque authenticis tabulariis chronicon suum concinnavit, Johannes Dubravius Olomuzensis Episcopus, Johannes Matthias à Sudetis, originum Sclavo-Bohemicae gentis investigatione insignis; cumq; his Venceslaus Hagecius, nec non Martinus Boregkius, diligentissimi gentis Bohemicae scriptores.

3. Tum operam suam huc attulerunt Johannes Cochleus Historiæ Husiticae auctor, Zacharias Theobaldus, Stransky, Pulka-

va, Georgius Beatus, Georgius Bartholdus Pontanus à Brettenberg/ cuius Bohemia pia extat, Procopius Lupacius, qui Kalendarium Historicum in lucem edidit; tum auctor chronici Boleslaviensis, Aeneas Sylvius de Bohemorum origine ac gestis, post commutato nomine Pius II. dictus, quem & sequitur sæpè Fr. Irenicus, & utrumque Limnæus, qui Tom. III. J. P. c. 8. n. 56. de Rege Bohemæ, non satis rectè mentem Sylvii colligit, Matth. Dresserus, Munsterus, novissimè Habernfeld/ sed partibus obnoxius.

4. Præter istos nominandus etiam Johannes Campan. Vodnianus, qui carmine conscripsit Zechiadem, tum Martinus Cutenus, Pantaleon Candidus, Simon Proxenus, Zacharias Theobaldus Junior, qui idem argumentum partim metro, partim soluta prosequeuntur oratione.
5. Præcipuos alioquin ac insigniores Rerum Bohemicarum scriptores initio huius seculi uno volumine Wechelianis typis excudi curavit Marquardus Freherus.
6. De motibus Bohemæ superioribus varia extant scripta, collecta diligenter à Draudio Bibl. Germ. & Latin. Cum quo conferre licet in non dissimili argumento Luitconem Thomsonium de causis motæ Bohemæ, Joh. Petr. Lotichium, Everh. Wassenbergium, & Adolph. Brachelium, aliosq; his & horum similes.
7. Faciunt insuper ad eruendam Historiam hanc Nostrates Scriptores, cuiusmodi sunt Annales Francici, Adelmus, Detmarus Merseburgensis, Sigebertus Gemblacensis, Abbas Stadenfis, &c. utpote qui passim Bohemica suis Historiis inseruerunt. Similiter Polonia, Silesiæ Lusatiæq; Scriptores non rarò res Bohem. monumentis suis commendarunt. Ut alios exteros taceam, quorum tamen multi præter veteris historiæ fidem interdum disse- runt.
8. Ad Ecclesiastica evolvi potest Adrianus Regenvolscius, qui
longo

longo volumine ac prolixè origines successionesq; Ecclesiarum Slavonicarum recenset ; cautè tamen & cum iudicio legendus quòd falsa interdum de Bohemiæ Ecclesia tradat. Inservit non minus huic studio Historia persecutionum Eccles. Bohem. ab Anno 894. usque 1632. apud Bataros Anno 1648. omisso Autoris nomine divulgata : Nec non ejusdem argumenti Eccles. Slavonicæ Historica relatio, quam J. A. Commenius scripto, cui titulus est , ratio discipl. ordinisque Ecclesiastici in unitate Fratr. Bohemorum, præmittendam curavit.

9. Summatim hîc observandum, antiquissima hujus Historiæ multis involuta fabulis esse, ideoq; non, nisi maximo cum delectu, evolvenda.

§. I.

Regnum, quod Bohemicum † vocatur, non ab unâ eâdemque semper gente inhabitatum fuit. Vetustissimis temporibus Boji †† illic confederunt : Successere his postea Maroboduo Duce Marcomanni †††, quibus exturbatis iterum Slavorum ††††, qui in Germaniam magnam migravere, portio quædam sedes atq; domicilia sua ibi fixit.

† Nomen hoc sumptum procul dubio à Bojis est : Bohemi enim sic dicuntur, velut in Bojicæ gentis domicilia ac loca successores, id enim præ se fert Bojenhem, quod contractè Behem Scriptores Francici extulerunt. Quòd conf. Chronicom Cario - Peucerianum lib. IV. pag. 486. quòd eandem amplectitur sententiam, dum dicit : qui vallem (Slavos denotat) montibus Sudetis conclusam subegerunt, Bojis pulsus, consuetudine obtinente, Bojorum cognomen conservarunt : cumque patriâ lingua Zechi vocarentur, Bojemi dici ma-

luerunt. Caterum quod nomen ipsum Bohemorum (qui variè ab antiquis Scriptoribus efferuntur, & mox Beheimorum, mox Bohemannorum, mox Behemorum ac Bojobemorum nomine obvii sunt,) attinet, & quatenus pragmatico publicoque usu sumitur hodie ac adhibetur, nusquam, quantum quidem mihi constat, ante Carolingicum ævum est obvium ac usurpatum, sed sub Slavorum appellatione terræ hujus incolæ ac inhabitatores comprehenduntur: quanquam & hoc ipso tempore rara hujus nominis usurpatio fuerit, & Slavorum vocabulum crebrius & ut plurimum pro eo inveniat; Quod vel ex Constitutione Hludovici, Imperatoris Arnulphi filii, Aventino, Bavaricarum rerum scriptori, lib. IV. Annal. memorata, colligi potest, ubi leges ibidem contentæ, dum Slavorum mentionem faciunt, Rugios & Bojobemos potissimum intelligunt.

†† Tacitus Germ. c. 28. Bojos Gallicam gentem nominat, cum quo Johannes Matthias à Sudetis facit: Sed quò minus assentiamur illis, justæ sunt causæ, quæ nos hortantur, quippe qui certum habeamus, & origine & gente fuisse veros Germanos. Illud verò fabulis accensemur merito & explodimus, quando Bojum, Germanorum quendam Regem, nominis Bojorum conditorem, Bavaricarum rerum scriptor allegat, more multis communi, qui, nisi à Rege quodam denominationes gentium arcessant, parum momenti inesse istis ac antiquitati derogari, sibi persuadent. Quò & istorum error pertinet, qui Pannonos à Bannone, velut primo rege hujus gentis, quos inter Johann. Sambucus est; & à Bohemo nescio quo Rege, Bohemos nostros sortitos appellationem suam vanè scribunt. Nec secus sentimus de illis, qui è Slavonica linguâ originem Bojici nominis querunt anxie & mutantur, cum Germani, uti audivimus, Boji fuerint. Vid. Pulkava, aliique. Qui præterita longius spectant, tradunt hîc, jam diu ante Bojos Vandalos has terras inhabitasse. Eò Zachariam Theobaldum Juniorem citamus, qui in Genealogica & chronologica Judicum &c. serie ex Gvagvino de Sarmat. Europ. ita existimat. Cui opinioni quamvis nolim repugnare temerè, nec inficiari statim ausim, à Bojis tamen ordiri malui, quòd res ultimæ antiquitatis fabulis plerumque sint plenissime, nec nisi per conjecturas ac præsumptiones de iis certi quid statui queat, cum, qui scriberent in futuram rei memoriam, non extarent illis temporibus, quòd dolendum maximè. Inter Bojos & Marcomanos

nos Hermunduros etiam idem Autor inserit, & Bojos ab Hermunduro-
rum Duce Panilo; Hermunduros à Marcomannis ejectos asserit. Vid.
B. Rhenanus, & Philippus lib. IV. Chronic. Quod cur miremur ma-
gnoperè, non est: Hæc enim fata istorum seculorum erant, hæ gentium
consuetudines, ut sive crudelitate sive regnandi libidine migrarent è
natalibus solis, ac gravissimis expeditionibus se invicem expellerent, oc-
cupatisq; terris, sedes constituerent ibidem ac fixa domicilia. Quod
ostendere facile est ex migrationum historiis, & Vandalorum in Pan-
noniam, Gothorum in Hispaniam, Bojorum in Galliam, Langobardo-
rum in Italiam, Slavorum in Germaniam ingressibus longissimisq; itine-
ribus confirmari potest.

††† Peucerus in chronico lib. IV. p. 392. ait: Fugatis inde
Bojis Marcomanni, Maroboduo Duce, successerunt in vestigia eorum
& appellationem. Qui haud dubiè ex Taciti German. cap. 42. hanc
sententiam hausit, qui præcipua inquit, Marcomannorum gloria
viresque, atque ipsa etiam sedes, pulsis Bojis, virtute parta. Hi Ger-
mani itidem sunt, & bellandi gloria maximisq; expeditionibus celebra-
ti passim atque noti. Quod damno suo M. Anton. Philosophus olim &
ipsius cohortes sunt experti. Conf. Xiphilinus, & Julius Capitoli-
nus in hoc Imperatore, qui socios Marcomannicæ expeditionis refert,
Nariscos, Hermunduros & Quados, Svevos, Sarmates, Latringes,
& Buros, quibus se junxerant cum Victovalis Sosibes, Sicobotes,
Rhozolani, Bastarnæ, Alani, Peucini & Costoboci. Quanquam
omnes tandem victi, & quod notatu est dignissimum, non tam humana,
quam divina ope Quadi succubere, supplicationibus videlicet Melite-
næ Legionis, quæ fide Christiana imbuta erat. Conf. Tertullianus in
Apologetico, & Euseb. in Histor. Ecclesiast. lib. IV. c. 26. cum citatis.
Nempe tralatitium id Germanis veteribus omni tempore fuit, cum lite-
ris ac liberalibus artibus nondum esset locus, bello ac militarium virtu-
tum exercitatione comparare sibi laudem atque famam: quod fecit, ut
hostes ingenti metu percellerent, & hi inter amicos fæderatosq; recipere
illos neutiquam dubitarent. Hodie Moravi Marcomannorum loca
incolunt; cujus rei testem adducimus iterum Peucerum, cit. Chron.
lib. III. p. 221.

†††† Horum nomen Seculi VI. est, & ante Jornandem nemini
memoratum. Si ex origine sua æstimetur, non contemptus illud est ac
oppro-

opprobrii, sed decoris & gloria argumentum continet : Slavi enim per
gloriosos dialecto Slavica efferuntur. Vid. Alexander Gvaginus
Sarmat. Europ. de hoc vocabulo. Nec desunt, qui putant, ideò hos po-
pulos hoc nomen sibi imposuisse, ut quilibet à Scythis, id est, Tartaris &
similium gentium colluvie discretos intelligeret. Vid. Joh. Matthias
à Sudetis. Primis, quæ à Nato Christo memorantur V. seculis, & ante,
quam tali nomine venire cœpissent, Venedi dicebantur, conf. eò Pli-
nius, Tacitus, Ptolomæus. Ut appareat, nihil impingere, qui Vene-
dorum s. Wendorum Slavorumq; nomen promiscuè sumunt, unâq; ac
eadem ratione, quatenus paria faciunt, copulant. Contra quam illi,
qui Venedos & Vandalos unam gentem fuisse censent, & hos pro illis,
illos pro his in gestarum rerum recensione adhibent, ut Cranzius, Chy-
træus, Aventinus, P. Cluverius, aliq; non pauci faciunt; Non se-
cus ac vulgò Hunnos atque Hungaros ignari migrationum & confun-
dunt & permiscet. Quod quidem valdè mirum est: repugnat enim
civilis historiæ fides, repugnant migrationis gentium leges, quum nemo
sit, quem fugiat, longè post Vandalos innotuisse Venedos: repugnant
demum Scriptores veteres Helmoldus, Jornandes, Adamus Bremen-
sis aliq; qui accuratissimè & de industria hanc migrationis historiæ
excusserunt, nisi quod Jornandes in libr. de rebus Geticis, Getas Scy-
thasq; cum Gothis, id est, Germanos cum non-Germanis commutet. Ut
nil addam de nascendi sorte, lingua, ingenio, habitu, moribus, aliis-
que, ex quibus facillimè colligi judicariq; potest, diversissimæ originis es-
se gentes. Vid. Schurzfl. in disput. de Reb. Slav. §. 7. At verò non
attinet, hæc declarari magis, qui non dubitemus amplius, rem omnem ita
se habere, ac per se hodie liquere, & tantum à Wandalis distare Vene-
dos, quantum, ut citatus Schurzfl. loquitur, à Sarmata Germanum,
à Germano Scytham, ab indigena exterum. Nihil itaque hîc reli-
quum est, quàm ut adjiciamus, rectè juxta & convenienter Bohemiam
adhuc dici à Conringio Regnum Slavicum, disput. de official. Imper.
§. 22. cum nempe originem respicimus & primordia. Quod eò dilucidius
redditur ex eo, quòd in Regno Bohemiæ hodiernum linguæ Slavica seu
Wendicæ usus adhuc publicus vigeat ac retineatur. Ubi omnes scire
arbitror, nulla alia ex causa olim pragmaticâ Caroli IV. Sanctione
præceptum esse, ut Septemvirorum filii linguam Slavonicam sibi redde-
rent cognitam ac ediscerent, quàm quòd Slavica gentis sint Bohemi ho-
dierni;

dierni; Vid. A.B. Quamquam hodiernis moribus istud in desuetudinem abiit planè, & lingvæ hujus dialecto nulla imperij negotia expediuntur, aut diplomata conficiantur, Vid. Limn. ad A.B. c. 30. §. 1. obs. 35. De cætero, quo Duce Slavi in eam regionem, quæ nunc Bohemia audit, penetraverint, addendum censeo, quem Zechum fuisse, communis Historicorum est sententia; quamvis, dum temporum rationes subducunt, inter se dissentiant valdè ac discrepent: Georgius Hornius annum ponit 550. Hagekius 644. Cutenus 639, alij aliter. Vid. Æneas Sylvius, Dubravius, Pulkava, Cosmas Pragensis ac alij.

§. II.

Principiò à Ducibus † gubernatum est, electionis titulo, ut colligi facillimè potest, adscitis, summâ rerum penes populum remanente, quorum regimen ad Seculum XII. usq; viguit, à quo in vectæ hæreditariæ †† in Bohemiam regiæ dignitatis Epocham constituimus in Uladislao, ††† quem Fridericus I. qui & Ænobarbus dicitur, regio honore auxit.

† Non sumus nescij, Annales Francicos ad An. 805. Lechnis Regis Bohemorum mentionem facere; sed haud dubiè non exquisitè regis notione, sed laxiùs ita sumpto vocabulo appellant, quod sub Ducis titulo Regis aliquid simile habuit. Quod eo clariùs doceri declarariq; potest, quia Carolingica cætera monumenta Ducem efferunt. Vid. Script. Vitæ Caroli M. p. 269. ex Edit. Pithœan. collat. eò Abbate Stadenſe. Detmarus Merseburgensis Ducem quoque Bojemorum vocat, lib. VI. Quod indicio est, vetus Bohemorum Regnum valdè à servili obsequio abhorruisse, insitosq; quasi incolarum fuisse mores, non pati herile imperium, quod negare non audebunt, qui & ingenium & mores gentis Slavicæ accuratiùs contemplantur. Vid. Procop. Cæsariensis, eximius & Slavicarum originum peritissimus Scriptor, addaturque Pomponius Mela in situ & descriptione orbis, qui sine regio dominatu Slavorum veterum rempublicam fuisse, indicant. Et clarum redditur perspicuumq; Marobodui exemplo, qui quidem Rex vocatur,

B

sed

sed sine regio jure, sine regia potestate, & cui præter nomen fortè parum superfuit. Exactus enim regno est, non facile passurus, si plenum obtinisset regnum. Vid. Tacitus.

†† Explicanda hîc loci vox hæreditariæ, ne ignorationis historice arguamur. Nolumus hîc, quasi regia dignitas hæditario jure fundata statim, ac successionis lege stabilita à Friderico I. in Uladislao fuerit. Absit! diversum enim novimus ex Historiæ contextu, neque nos latet, hujus ipsius Uladislai successorem Premislaum à Philippo, Romanorum Rege, inauguratum & diademate condecoratum esse, Vid. Arnold. Lubecensis chron. Slav. l. VI, cap. 2. Verùm illud intendimus unicè, ab hoc tempore non ampliùs Ducum, sed semper Regum regimen viguisse in Bohemia, quod reliqua verba explicant meliùs, quando hæditariam regiam dignitatem, non verò hæditariam Regum successionem diximus.

††† Vid. Radevicus de gestis Friderici Ænobarbi Lib. I. c. 13. qui Labezlaum nominat. Conf. Chron. Montis fereni ad An. 1158. Monachus Pegaviens., à R. Reineccio Latinè editus, Chronicon Bigaugiense, è novitiis Georg. Hornius in orbe imperante & alibi, auspiciantur Epocham Bohemorum Regum ab Anno 1086. & Uladislauum, Ducum XX. ab Henrico IV. Imperatore creatum Regem scribunt, quod multis aliis etiam est commune. Hoc quamvis inficias non eamus, utpote quod Cosmam Pragensem & Hagecium testes hujus rei habeat, ab eo tamen Epochæ tituli regij verè non est petenda, eò quod pro persona saltim hujus Uladislai hic titulus intelligendus: Nam frater, Liberi, Nepotesq; ipsius usque ad Uladislauum II. id est, ab Anno 1086. usque ad An. 1159. Ducis titulo fuerunt usi, (conf. citati autores) quò Uladislauus Rex ab Ænobarbo Cesare creatus inauguratusq; est. Vid. Schurzfl. disp. de Marchia Misn. §. 3. not. c. & ejusdem de Lusatia §. 8. in not. Unde & certa & continuata Bohemiæ regum series est arcessenda. Ut eò etiam faciliùs error Davidis Chytræi innotescat ac cognoscatur, qui primum Regem Wenceslaum Sanctum ab Ottone I. factum, in Ducibus Bohemiæ p. 34. commemorat. Quod omne eò pertinet, ut sciamus, quo loco & ordine hoc ponendum regnum sit, cum de præcedentia, ut vocant, sermo est. Etenim præter pacta ac potentiam ex capite antiquitatis etiam Rex alter alterum præcedit. Vid. eò Ceremoniale Julii II. Pontificis, ac usus & exempla in publicis regum conventibus obvia.

§. III.

§. III.

Cum vetustissima secula respicimus, impiissimo Slavi Boëmanni idolorum cultui vacabant, superstitionis abominandæ retinentissimi adeò, ut initiò non tantum nulla ratione abduci se ab ista paterentur, sed in illos quoque, qui Christo nomen dederant, immanissimis grassarentur undiqvaque modis. Tandem tamen factum, ut ad mitiores leges advescerent, operâq; ac industria Adalberti † obstinatio pertinacissima frangeretur, verique Numinis assumeretur cultus. Adeò vel ferocissimorum hominum animos mentesque tandem mansuetudo subit atque institutio.

† *Idem hic est Adalbertus, qui Prussos ad Christi sacra convertendos adiit, sed infausto eventu, quo de conf. dissert. Schurtzfl. de rebus Prussicis. Vero nomine Woytichius, dignitate Pragensium Episcopus fuit. Videatur Paulus Langius chron. Citizens. p. 761. qui insignia Bohemici Baronis habuisse scribit, unde & illustris ab Helmoldo lib. I. c. 1. nominatur. Adalberti cognomen inde sumptum tradunt. Degebat Magdeburgi Archi-Episcopus quidam, hoc nomine notus, quem adeò charum Woytichius habebat ac prosequeretur, ut nomen Woytich in Adalberti commutaret. Unde ab Historicis hoc nomine communiter commemoratur. Conf. Boxhorn. Hist. Universal. p. m. 537.*

§. IV.

Non alia tunc Bohemorum vitæ, quam cultus eorum ratio erat. Moribus efferati ac pugnaces, martiique extiterunt: ac quia exosa ipsis quies erat, gentibus † finitimis negotium

faceflere creberrimis excursionibus, solemnismos ipsis erat.

† *Ex sexcentis exemplis allegasse sufficiat Annales Pithœanos ad Annum 805. qui referunt, tempore Caroli M. gravissimas in Hunnorum, (qui alijs Auares dicuntur, vid. Aimoinus lib. III. c. II. Paulus Warnefridi de Gest. Langobard. l. II. p. 224.) quos Carolus clientelari lege sibi obstrinxerat, terras fecisse irruptiones, sedibusq; illos expulisse. Conf. eò etiam Adelm. Monachus Benedictinus, & Sigebertus Gemblacensis. Quod nec tempore Henrici IV. intermisere, quò, quòd turbis omnia plena, afflictissimæq; Germaniæ res essent, Misnia etiam Marchiam, (ab Henrico Aucupe institutam) sæpè sunt adorti ac impetu eò facto multa detrimenta intulerunt atq; damna, quod Pirna atq; aliæ Bohemiæ finitimæ Urbes plus satis testantur.*

§. V.

Sed quæ temporum rerumque omnium sunt vicissitudines ac commutationes, non eadem semper usi sunt fortunâ, sed experiendo didicerunt, res suas inclinare in interitum: Francorum enim tum potentissimorum virtute debellati sæpius sunt ac victi. Et quamvis meditentur haud rarò rebelliones, infelici tamen id moliti ausu sunt, usque dum parendi voluntatem declarare, ac jurare fidelitatem † cogentur. Demum quoque Seculo X. ab Henrico Aucupe (primo ex Saxonibus Germanorum Rege) & Ottone I. Imperatore ad tributum pendendum †† adigerentur. Quibus rebus tandem evenit, ut Bohemi postmodum penitus Germaniæ innecterentur regno, & iisdem, quibus cives Germaniæ, juribus ††† uterentur.

† Vid.

† *Vid. Regino ad An. 890.*

†† *Conf. Abbas Stadenf. ad An. 922. & Wittechindus Annal. I. qvi Boleslaum promissæ fidelitatis obligationem servasse scribit; item Detmar. Merseburg. qvi jusjurandum fidelitatis allegat, qvòd Henricus II. tam suo, qvàm Jaromiri Bobemorum Ducis nomine postulavit & accepit. Non enim tributum modò Bobemis imposuit, sed etiam ad obedientiam beneficiariâ lege præstandam reduxit, dum Jaromirum Bobemico solo extorrem restituit, atqve ducatu imposuit cum regni ordinibus sacramento sibi adegit, conf. Albert. Cranz. lib. IV. Sax. c. 28.*

††† *Vid. Detmarus Merseburgensis lib. VI. Ut adeò Bohemiæ hic acciderit, qvòd olim Sabinis, qvi cum Romanis conjuncti sunt, & tempore Caroli M. Saxonum victorioso populo, qvi post finitum longissimum bellum (qvòd tribus & triginta annis teste Eginhardo duravit,) in jus civitatis Francicæ coalescebant. Vid. Eginhardus in vita Caroli M. & Wittechindus Corbeiensis Annal. I.*

§. VI.

Qvo honore cùm impertitum esset hoc regnum, nova insuper ei dignitas est collata, ac tanti habitum à Germanis, cum quibus unum civile corpus constituebat, ut Augustale atqve splendidum Archipincernatus † munus, insequentibusque temporibus Septemviratus †† quartus hæreditario perpetuoque jure ipsi concederetur.

† *Sec. XII. institutus est (hæreditaria lege) Archi-Pincernatus Bohemicus. Non negari quidem potest, dignitatem hanc ac officium jam Seculo X. viguisse in Germania; sed liberum erat tunc ac ambulatorium, inque manu Imperatoris, qvi, cui volebat, concedendi potestatem habebat, non secus ac reliqua augustalia Munera sive officiales Imperij dignitates, (qvæ. ad Seculares spectant) si quidem Archi-Theaurarius tantum excipiatur, qvi cum Anno 1648. cepit, atqve exemplo regni Svedici unà cum octavo Electoratu est inductus; Seculo autem XII. demum certis familiis sunt concessa, ita, ut auferri inde amplius*

nequeant, quàm diu ex istis supersint, qui Electoratum, à quo hodiè avelli
bæ dignitates atque separari nullo modo possunt, gerere queunt. Unde
nec erra vero, si ob hanc rationem dixero etiam, cum Electoribus præ-
ter familias territoris annexa esse, eò quòd extincta familià, & ad aliã
delato Septemviratu, simul quoque officium Imperiale conferatur. Hinc
rectè Deductionis Bohemicæ Autor dicit, Pincernatum non personale,
sed regno Bohemiæ annexum jus esse, quippe ratione cujus & Archi.
Pincernatus & Electoratus institutus est ac confirmatus. Quanquam
in accommodatione erret iste, & Ferdinando II. ad quem jure specta-
bat, derogat falsò. Vid. & eò A.B. tit. 20. Est verò dignitas splendi-
dissima, quâ Imperatori poculum primum in celebratione Curia Impe-
rialis Rex porrigere tenetur. A.B.c. 4. §. 4. & c. 27. §. 5. Goldast. de
Regno Bohem. lib. III. c. 8. ubi integrum ipsi est ac liberum, redimitus
id faciat corona regia, nec ne? Primum verò, quoad nobis constat, hujus
officii diploma Anno 1290. scriptum, & ab Imperatore Rudolpho Habs-
burgico Wenceslao Regi Erfurti concessum est, (cujus Tentonicam
versionem Hagecio debemus,) utpote hoc ipso hereditarium officii hu-
jus jus confirmatur. Id verò hîc minimè tacendum etiam arbitror,
quod vulgò quidam persuasi sunt, Archi-Pincernatum hunc (veluti &
reliquorum secularium Septemvirorum officia Ministerialia) ab Episco-
po Bambergensis Ecclesiæ lege beneficiaria, beneficio Henrici II. Impe-
ratoris, dependere. Sed crassus error est, & nullo probari indicio aut
documento potest. Quid? quod facillimo negotio ex eo confutari
possint, quòd tempore Henrici II. nec Electoratus, nec certis familiis
addita hæc officia essent, & Scriptores istius ævi fortè tam memorabilem
cessionem non silentio præterissent, cum de aliis insignibus privilegiis,
quibus ab Henrico Episcopatus institutus est auctus, fideliter referant
isti. Quod porrò clarum & ex eo redditur, quòd maximè derogaretur
dignitatibus Electorum, si Episcopo longè sibi inferiori officia præstare
cogerentur: & hodiernâ praxi unà cum Electoribus ab Imperatore
concedi soleant, uti è literis investituræ datis Augusto Saxoniæ Electori à
Ferdinando I. evidentissimè cognoscitur. Nec contrariam consuetu-
dinem, ad quam provocant secus sentientes, tanti facimus, ut istis as-
sentiamur, nullo enim probæ antiquitatis diplomatumque præsidio
fulcitur, & propterea tam diu durat, quamdiu eorum patientia, de
quorum jure agitur, uti loquitur Schurzfl. in Epist. de mot. Belg. not.

bb.

bb. Præterea alias habet causas, cur exhibeantur hodie Bambergensi similia officia (diversa tamen longissimè ab Imperialibus) & diversi quoque sunt Vicarii, per quos præstantur, quos nominatos vide sis in Contr. disput. de official. Imp. §. 26. Vid. etiam citatus Schurzfl. in Program. Decanal. Wittebergæ Anno 1676. affixo, ubi idem argumentum eruditè & prolixè exequitur. Sed satis mentem de his aperuimus, nec opus est, ut magis inquiramus ista, addimus tantùm Vicariam operam absente Bobemo Dynastam Limburgicum præstare: quæ profapia jam Friderici II. tempore eâ viguit dignitate ac splenduit, veluti è subscriptione Bullæ ejus Imperatoris ap. Goldast. in Statut. & Rescript. Imper. patet. Ceteroquin initia horum officiorum è Carolingica Republica arcessi debent, apud quos præter Cancellarios, (quos in Republ. nostra Romano - Germanica Electores Ecclesiastici referunt) Camerarii, An. Franc. ad An. 828. Pincerna, iidem ad An. 781. Dapiferi, qui Eginhardo præpositus mensæ regie dicitur, & Comitibus stabuli s. Marschalli quoque officia viguerunt, Regino. Vid. Conring. in not. ad Lampad. P. III. c. 4. §. 23. qui longiùs progreditur, & à Constantinopolitanis Imperatoribus officia diducit. Quod affertur ideò, ut omnes intelligant, ex hac ipsa causa titulos dignitatum Imperii officialium scribendi usu pragmatico præponi titulis Electoratus; nempe quia ista longè antiquiores sunt Electoribus, & officii titulus adhibitus fuit, cum Electoratus ommitteretur. Quod exemplo Friderici I. bellicosi, filiiq; hujus Friderici placidi probari potest, qui S. I. Archimareschallos se tantùm scripserunt: donec Ernestus utrumq; titulum Archi-Mareschalli & Electoris conjungeret, à quo tempore hæc scribendi consuetudo hodierno adhuc die viget atque retinetur. Vid. hæc fusiùs explicantem Schurzfl. in not. ad Alberti III. Animosi Vitam.

†† Electoratus Sec. XIII. accessit, ratione cujus reliquos Seculares Electores, (Bavarum, Saxonem, Brandenburgicum, & Palatinum) antecedit, idq; ob regiam, quâ pollet, dignitatem, Vid. A. B. C. 4. §. 3. quæ eadem facit, ut in actibus imperium spectantibus nulli cedat Regi, nec Gallo, imò nec Imperatrici, Imperatoremq; vel Regem Romanorum immediatè, nullo interveniente, sequatur, quo de iterum A. B. conferatur: quamvis in actibus separatis & extra hanc pompam aliter res sit comparata, ac propter Majestatem subalternam cedere teneatur. Ubi nihil Bobemia Regi etiam præjudicat vel detrahit, quod

ultimo

ultimo loco & post reliquos Co-Electores officio suo fungatur, cum tamen primus sit inter istos Seculares : intelligendum enim omne illud semper est salvo competentis aliàs ordinis ac prerogativæ jure, quod & rectè observatum à Goldasto est. *Esset hic opportunus locus, de origine Electorum in genere differendi, sed supersedemus hoc labore, tum quod brevitati studemus, tum quòd gravissimi Viri istud argumentum tractaverunt, ut Conringius in not. ad Lampad. & disputat. de Septemviris, Mauritius peculiari dissertatione de origine Electorum, Excellent. L. Menkenius de eodem argumento, aliisq; quos consulere sufficiat.*

§. VII.

Ex quibus licet cognoscere, falsum esse, ac praxi consuetudinique imperiali maximè contrarium, quod quidam scribunt, Regem † Bohemiæ non eligere Imperatorem, eò quòd non sit Teutonicæ nationis. Præterquam enim quòd hîc loci non tam ad situm ac originem primam Regni hujus est respiciendum, quàm ad jus civitatis Germanicæ impetratum, ratione cujus pro Germano est habendus Rex, & sic ad eligendum summum Imperii nostri sacratissimumque Caput aptus; omnem certè dubitationem tollit, tum continuum †† exercitium & non interrupta possessio, tum imprimis ipsa Sanctio Cæsarea Carolina, quæ inter Electores ipsum collocat, & expressè tertium tribuit in eligendo suffragium, conf. A. B. tit. IV. Quò ipso etiam sponte sua corrui, quod similiter asseritur, ††† in casu variantium demum suffragiorum pondus habere ipsius votum.

† Alle-

† *Allegandus Abbas Stadenſis ad Annum 1240. Speculum Saxonicum Lib. III. artic. 57. Auctor des Käyſerlichen und Königlichlichen Land- und Lehn-Rechts p. 1. t. 29. §. 2. apud Goldaſt. in Constitutionib. Imperialib. part. 1. fol. 30. & fol. 118. Weichbildum Magdeburgicum art. 13. aliique. Aſt conf. Conringius de origine Jur. Germ. cap. XXX. & Schurzſchleſchius in diſſert. de Luſatia §. 9. ubi prolixè, quid ſentiendum ſit de hoc ſpeculo, quod reliqui ſequuntur, diſſerunt ac eleganter. Et illuſtri Uladiſlai Regis documento veritas etiam adſtruitur probaturq; , qui non ſolum præteritionem in electionis Maximiliani 1. actu indignè tulit, ſed & proteſtatus valdè ac armis vindictam minatus eſt, quod Hartm. Maurus confirmat in Relat. Coronat. Caroli V. & vicit quoque ejus contraditio, dum ſatisfieret ipſi, & conventionem caveretur, ne ſub 500. librarum auri pœna Bohemia Reges in poſterum ab electionis actu excluderentur, quod Anno Chriſti M. CCCC. LXXXIX. Francofurti contigit, & conferri poteſt evolviq; Goldaſtus in Constitution. Imperial. Tom. II. fol. 178. Limnæus itidem ad A. B. cap. 12. §. 2. obſerv. 4. alibique.*

†† *Hic non ferit nos, quod regeri ſolet, multoties ad electionem non fuiſſe citatum Regem Bohemia, ideoq; ad continuum exercitium provocari non poſſe; verùm id ob alias factum rationes eſt: ſive enim tunc temporis rebellis imperio, ſive ſchiſmatis corruptela notatus fuit, quod reliquis Regibus & ordinario juri nil derogat. Vid. Cranz. lib. VII. Wandal. cap. 46. aliique. Neque quicquam ad contradicentium probationem facit, quando ad hodierna tempora provocant: iſtud enim obrationes arcanas & politicas fieri, nemo facilè negaverit: Nempe quia ex ipſa familia Bohemorum Regum, quæ hoc tempore Auſtriacæ ſtirpis eſt, Imperatores eliguntur. Vid. Limn. Enucl. de rege Bohemiæ p. 209.*

††† *Autor hujus opinionis Dubravius, Olomuzenſis Epiſcopus eſt, elegantiffimus alioqui gentis ſuæ, & antiquitatis ſcientiffimus ſcriptor lib. VI. Chron. Bohemici, qui ait: Additus ſex illis principibus poſteà Rex Bohemus Elector ſeptimus, ad tollendum, diſcordiam, quæ inter pares numero pari ſuffragio concurrente nonnunquam intercedit. Quem ſequuntur hac in parte Robert. Bellarminus lib. I. de transl. Imp. c. 1. Onuph. Pamvinius de Comit. Imp. Henning. Arnifæus lib. II. de Republ. cap. 6. ſect. 5. n. 45. Verùm ea*

*sententia privatorum est auctorum, atq; adeò nullum hïc nobis præjudi-
cium creat, qui ex Actis & legibus Imperii aliud sciamus.*

§. VIII.

Sed quia jam tum commemoravi, Bohemiæ Regem verum Imperii nostri Electorem esse, opportunum existimo, nec præter instituti mei rationem, reddere hïc etiam, minùs rectè eundem à multis scriptoribus, præsertim iis, qui Juri publico, quod vocant, enucleando operam impendunt, Statuum Imperii numero excludi; non modò quod ad dignitatem Regni Bohemici pertineat, sed etiam contextus commemorationis id svadeat postuletque.

§. IX.

Allegant pro fundamento assertionis suæ negantès, quòd onera nò ferat Imperii, circulo nulli inclusus Imperiali sit, votumque nullum ac sessionem in Comitibus habeat, & si quæ sunt alia, † quæ Civium & Statuum Imperii notas facere assolent. Quæ utut primo intuitu satis firma videantur, non tamen adeò sunt valida, ut excipi non possit, & remotis etiam istis salvum Statùs jus Bohemo asseratur. Et enim ne dicamus, olim obnoxium hoc regnum collationibus tributisque imperialibus fuisse, quod Conringius de finibus Imperii cap. 29. diducit, non video, quâ ratione colligi exinde queat, istum Statum dignitate carere, qui liber ab oneribus his constitu-

stitutus est. Etenim si hoc asserto stabiliri posset
sententia aduersarum nobis partium, eodem jure
Statuum catalogo eximendus Circulus ff Burgun-
dicus esset, quem Statûs privilegiis frui novimus,
(noverint & ipsi) nec quicquam tamen collecta-
rum, quas vocant, contribuere. Vid. Instru-
mentum pacis Cæsar. Gall. §. & ut eò sincerior.

† *Faciunt hîc quidam & eam Civis notam, si albo Imperiali,
seu Matricule, ut dicitur, insertus inveniat. Ast non satisfacit ista,
quòd Status & Cives in nostro Imperio extiterunt etiam ante, quàm
talis curante Sigismundo Imperatore annò 1431. concinnaretur. Ut
rectè observat castigatq; Conting. disput. de Civibus Imperii §. 9.
Hinc & nos consultò omisimus eandem.*

†† *Conf. Limnæus in J.P.lib.I.c.7. n.97. Mylerus de Prin-
cip. & Statib.Imperii cap. 11.n.5.it. Reinkingius de Regim.Secul. &
Eccles.Lib.1.cl 4 c.1.n.42. qui plures recensent Status, nec tamen one-
ribus Imperialibus obnoxios. Addimus hîc, quod Conringius itidem
cit.disp.scribit,quòd quoque quidam contribuunt, nec tamen in Con-
ventu Imperii Procerum sententiam dicendi facultatem habeant, velu-
ti olim Polonia devicta aliquot auri libras quotannis Imperio Germa-
nico solvit, minimè tamen dignitate Status aucta fuit.*

§. X.

Nec altera ratio tanti est valoris atque ponde-
ris, ut pro firma admitti possit ac debeat. Quòd
si enim ad Statum sufficeret, circulo aliquo conti-
neri, Princeps Cabillionensis, Duxque Mosella-
nus in circulo Rhenano descripti, aliique plures de
quibus vid. Strauchius dissert. 1. Exoter. §. 6. Stati-
bus Imperii annumerandi venirent, quorum tamen
nullus honore isto atque jure fruitur. Unde liqui-

dò constat & perspicuum est, nec hujus ratione Bohemiam Regem è Statuum numero excludi posse. Ubi tamen omninò à Goldasto discedimus, qui undecimum Imperii Circulum pro stabilienda Bohemiam Regis dignitate lib. IV. c. 8. in Bohem. & in consult. de Electore Bohem. n. 13. comminiscitur; quam eo invento superfedere potuisset, & recordari debuisset, decem tantum Imperii esse Circulos Vid. Recess. Imp. Norimbergensis 1522. tit. 2. Conf. Protestatio Ferdinandi I. Bohemiam Regis, Fratri Carolo V. & Ordinibus in Comitibus Augustanis de Anno 1548. objecta, in qua ipse Ferdinandus, Bohemiam ad nullum pertinere Circulum, haud obscure dicit.

§. XI.

Tertium argumentum, quod adducunt, si ordinariè res æstimetur, unicam & veram Statuum notam continet, naturamque Civis describit apertissimè. Quando verò Bohemiam Rex jus veniendi non habet ad Comitibus Imperii, sive illa sint universalia, sive deputatorum, id ex privilegio † Regi Bohemiam concessio cessare cœpit, non ex defectu Imperialis juris, quatenus substantiam ac obligationem feudi Bohemiam à Regno Germaniam dependentis respicit.

† *Fridrico II. acceptum ferendum hoc est privilegium. Conf. Goldastus in Constitut. Imperial. Limnæus in J. P. Burgoldensis Notit. rer. Imp. Jam quis, inquit, Limnæus, de Rege Bohemiam, tam iniquus*

iniqvus est , qui, quod privilegii & gratiæ loco Bohemo datum fuit, ejusdem in odium velit detorquere? Scilicet ad onus Imperii pertinet, in Comitibus ut compareant. Quod si verò privilegium alicui ex his fuerit tributum (hinc quædam huc non spectantia omittuntur) ne ubique teneatur comparere , ut Bohemo datum, is utique non qualitatem & nomen Status amittet , sed status permanebit , præ aliis tamen privilegiatus , & honorarius erit, licet non onerarius. *Quorsum etiam illud facit , quod nullum jus præsentandi Assessorem Camera habeat, salvo tamen jure atque caractere Status.*

§. XII.

Præterea novimus è superiorum temporum actis , Reges Bohemiæ interfuisse Consultationibus ac Comitibus. Quod exemplo Uladislai Regis comprobatur , Comitibus Ratisbonæ anno 1156. præsentia sua honorantis, vid. Ligur. lib. V. Nec secus per Legatos Rex Bohemiæ Anno 1387. Mergentheimii comparuit , Lehmann. Chron. Spirensi Lib. VII. c. 68. Et Anno 1461. Georgius Rex Egræ de salute Reipubl. cum Statibus reliquis consultavit, Zacch. Theobaldus in bell. Hussitici Historia parte III.

§. XIII.

Et quamvis postmodum (anno videl. 1468.) Senatu Electorum Germanicorum prohiberetur Uladislavus, quòd cum Bohemico idem Polonicum teneret Regnum; non tamen ideò existimandum statim, nullâ ratione modòque Statum amplius esse Regem Bohemorum: Præterquam enim quòd post hæc tempora Ferdinandus Caroli V. Frater,

Rex Bohemie per Legatos in Comitibus VVormati-
 ensibus, fidem faciente Goldasto, se stitit, idemque
 Anno 1530. jus comparendi usu repetiit; sufficit
 quoque ad Comitia Electoralia eundem veniendi
 jus possidere, adeoque de maximis ac gravissimis
 Sacri Imperii negotiis deliberandi facultatem habe-
 re. Mea etenim sententia omnino repugnarent si-
 bi invicem, eligere posse Imperatorem, nec tamen isti-
 bus Reipubl., in qua supremum caput eligendi potestas
 est concessa, civem atque statum esse. Et ut sum-
 matim dicamus, Principem & Statum Germaniæ
 esse Bohemiæ Regem, docent inter cætera, Impp.
 documenta, quæ in Bohemia concepta, vice Mogun-
 tina, Germaniæ Archi-Cancellarii, subscripta & re-
 cognita fuere, & adhuc recognoscuntur & subscri-
 buntur à Pro-Cancellariis Aulae Cæsareæ, vid. Ge-
 vvoldus de Septemv. c. 9. n. 187.

† Contradicit hic Textor Historiæ, dum refert, ex eo tempore,
 quo Regnum Bohemiæ tam eminentibus privilegiis auctum ac condecora-
 tum esset, Regem istum non amplius in Comitibus Imperii se stitisse. Quod
 verò falsum est & ex uno Goldasto confutari potest, quem Conringius se-
 quitur in disput. de Comit. Imperii Germ. §. 17. Commodè alio-
 quin hic in mentem venit, quod olim ante pactum Velaviense
 Anno 1657. die 19. Septemb. inter Poloniæ Regem & Fridericum Wil-
 helmum ratione Prussiæ Ducalis initum, Electori Brandenburgico con-
 tigit, cui similiter jus suffragij in Comitibus regni ratione Porussiæ deposeden-
 ti, Respublica Polonica annuere noluit, ut est apud Piascium Chron. ad
 An. 1632. & 1633. Nempe volebant & Germani & Poloni in regno-
 rum Senatum & arcanorum communicationem admittere, quos diver-
 sa nationis esse à suis sciebant.

§. XIV.

§. XIV.

Nos ex dictis concludimus & elicimus, non tantum Electoratum, sed etiam Regnum Bohemiam, quæ accurata notione distingvi ab se invicem debent, ab Imperio recognosci & lege beneficiaria dependere, quamvis auctum privilegiis insignibus sit, investituramque Rex extra regni fines petere non teneatur, quod idem privilegium Austrii hodie exequuntur. Conferatur in hanc rem privilegium Fridetici I. & Goldastus de Regno Bohemiam.

§. XV.

Ast de eo satis mentem atque sententiam nostram declaravimus, & quæ ad Regis Bohemiam dignitatem pertinent, vindicavimus; nunc, quis Regni Bohemici status sit, laborem ineamus, est necesse. Est illud subalternum † ac foemineum, si formam; hæreditarium ††, si succedendi jus; Austriacum †††, si sangvinem respiciamus.

† Patet hoc, ut alia omittamus, ex variis diplomatibus, præsertim Richardi, in quo hæc leguntur: Richardus, Romanorum Rex semper Augustus, illustri Ottocaro Bohemiam Regi gratiam nostram &c. Ex quibus colligi facillimè potest, eum, qui gratiam alteri denunciat & obsequij devotionem præcipit (quippe & hujus in eodem diplomate mentio fit) superiorem esse, alterum vero subjectionis lege dependere. Quorsum faciunt quoque Tabulæ investituræ Habsburgici, v. g. Nos Rudolphus de Regno Bohemiam cum suis attinentiis, quæ à nobis & Imperio in feudum obtinere de jure dignoscitur &c. Quæ verba sanè dilucidissimè vasallagium, quod dicitur, & subjectionem arguunt importantque. Huc vid. A. B. tit. 8. & 24. Ejus verò Regni antiquitate insignis ordines etiam sunt illustres atque memorabiles,
1. Baro-

1. Barones. 2. Nobiles. 3. Civitates, inter quas excellit Praga. Quod Ecclesiasticum attinet, de isto esse notum autumo, eum superiori tempore undique ab Hussitis exterminatum penitus, nec Ordinum amplius frui privilegiis. Quod alioquin in Hungaria Palatinus Regni est, id in Bohemia Burggravius est, & communi nomine supremus Burggravius appellatur, Vid. Constitutiones Bohemicæ.

†† Regnum hoc quale olim fuerit, & quò jure ad successores pervenerit, jurene hereditario an electitio, sæpè acriter multumq; disceptatum fuit inter Eruditos. Verùm si intimiùs considerentur omnia, merè electitium non fuisse illud, omnia produunt, & levi negotio conficitur, Electionem quidem pro sua parte Regnicolis Bohemiæ tribuendam fuisse, ita tamen, ut excipiatur successorium jus pro sua quoque parte Regibus competens, uti id evincere possunt tot diplomata ac instrumenta Bohemiæ facta. Vid. Goldastus Lib. VI. c. 3. de Regn. Bohemiæ. Limnæus in l. P. de Rege Bohem. aliique. Quod ut summam dicam, sentio, regnum fuisse electivum, sed successione unà temperatum, uti omnia regna Slavica fuerunt, & hodieque est Polonicum. Hodie verò de eo, ut sollicitè disputetur, non operæ pretium est, cum sciamus, superioribus temporibus merè hereditarium jus acquisitum Austriis esse: Nam indigenæ Bohemi ipsi præensione sua obstinata juris eligendi ad hanc formam præbuere occasionem, cum Austrios præterirent, & Fridericum Electorem Palatinum eligerent, maximo, uti constat, periculo suo ac damno: Etenim quod duplici ad Austrios jure pertinebat, pactis successoris ac jure uxorio, (quod fæmininum regnum esse simul probat,) non erat veris possessoribus, legitimisque successoribus eripiendum, sed vindicandum omninò atque asserendum. Haud aliter alioquin, si formam consideres, cum regno Hungariæ est comparatum, quod nunquam merè fuit electivum, sed pactis successoris uxorisq; semper devinctum fuit: Et pervenit hujus regni titulus, quatenus continuâ serie adhibitus, ex pacto primùm ad Fridericum III. & Maximilianum I. Regnum autem ipsum ad Albertum II. Anno 1437. & altero post seculo ad Ferdinandum I. imprimisq; hujus filium Maximilianum I. re-
Età devolutum est, à quo penes Austrios ad hoc usque tempus permansit. Eò dissimile Bohemico Regno, quod huic omnis Electio adempta, illi verò varia pro Electione adhuc transactiones supersint, novissimaque contigerit Anno 1655.

+++ *Varia fuerunt prosapia, quæ Bohemia Duces Regesque dederunt. 1. Antiqua Czechiorum familia, quæ per Annos 584. summam rerum tenuit. 2. inserendus ex Ducum Carinthiorum stirpe Henricus, qui per Uxorem Annam jus adeptus, propter iniquitatem ac iurium violationem tamen brevi iterum exclusus. 3. Luzemburgica per Elisabetham in Bohemia Regnum inuenta, quæ in Sigismundo prosapia defecit. 4. Austriaca, quæ interjecto Georgio Podiebracio (cujus filiam Sidoniam Albertus Animosus, Dux Saxonie in matrimonio habuit, vid. Bojemus in vita Alberti) Bohemo, & Ladislao Ludovicoque Polonis, ad hunc usque diem ibidem potitur rerum. Rex Fridericus consulto à nobis omittitur, quod inter turbas ac tumultus electus, cum nullum ipsi jus suppeteret, breviqve ad Album montem infelici prælio Anno 1620. à Cesareanis victus, & Regno & Electoratu excidisset. Ceterum non fecero præter institutum, si ordine hîc ponam ac subjiciam oculis, ut sibi invicem ex Austriis hoc in regno successerunt, quibusve autoribus isti impetraverunt.*

I. WENCESLAUS JUNIOR, VII. ultimus ex masculina Primislai I. stirpe, duas habuit sorores, Annam & Elisabetham. Annam sibi sociavit

II. HENRICUS, CARINTHIAE DUX, cui deturbato

III. JOHANNES, HENRICI VII. imperatoris filius. Lûzelburgicus per Elisabetham alteram Primislai filiam adeptus regnum Bohemiae est, ac contra æmulum Henricum Carinthium masculè defendit, vid. Boregk & Hagecius in Chron. Bohem. Huic successit filius

IV. CAROLUS IV. qui imperator post Ludovicum Bavarum etiam fuit. Hic filium habuit

V. WENCESLAUM IGNAVUM, Regem Bohemiae & imperatorem simul, cui

VI. SIGISMUNDUS, frater ~~Wenceslavi~~ succedebat. Hic absque hærede masculino defuncto, successit filia Elisabetha, & jure uxorio

D

VII. AL-

- VII. ALBERTUS II. Caesar Austriacus, quem post mortem sequitur
- VIII. LADISLAUS filius posthumus: Post cuius discessum interrupta iterum series, & ad Podiebracium Bohemiae olim gubernatorem translatum regnum est; mortuo tamen eò summa rediit ad
- IX. ULADISLAUM, Casimiri Poloni ex Elisabetha Ladislai sorore filium, cui succedebat filius
- X. LUDOVICUS II. à Turcis ad Mohaczium anno 1526. casus. Hunc excepit soror
- XI. ANNA, in thorum ~~posthumus~~ à Ferdinando I. adscita, cuius filius erat
- XII. MAXIMILIANUS II. quem excipiebat filius
- XIII. RUDOLPHUS II. quem sequebatur.
- XIV. MATTHIAS frater; quem excepit
- XV. FERDINANDUS II. Ferdinandi I. per filium Carolum Nepos, à quo continua serie usque ad nostrum invictissimum Leopoldum Reges ex Austria Bohemis obvenerunt, nempe
- XVI. FERDINANDUS III, & ipse
- XVII. LEOPOLDUS,

§. XVI.

Veluti autem ad conservationem Principum & potentiae augmentum maxime Unionis † Confraternitatisque pacta, ut vocari stylo pragmatico solent, faciunt expediuntque: ita similibus Bohemia sibi addidit robur; & Unionis quidem cum domo Saxonica, Palatina, Ecclesia Moguntinensi, Brandenburgicaque inita sunt, & partim salutari consilio renovata: Confrater-

fraternitatis verò, cum Hispaniæ Rege Anno hujus seculi XVII. firmatum est saluberrimè; quò referendum quoque istud est, quod Sigismundus Seculo XV. cum Alberto II. super Regno Bohemiæ eò casu fecit, ut ad Austrios deferretur Regnum, si ipse Sigismundus sine maribus decederet, quod eventu tandem etiam confirmatum est ac comprobatum.

† *Vocant Unionis pactum illud, quod defensionis mutue causa institutum est inter familias illustres: Confraternitatis autem, quod extinctâ alterâ paciscentium familia futuram successionem respicit, & Teutonicè illud per **Erbeinigung** hoc per **Erbverbrüderung** interpretantur. Ut innotescat facilè, vehementer errare illos, qui inter se confundunt ac permiscent, exemplo Eberhardi à Weihe, qui Unionis inter Bohemos & Saxoniam domum pactum perperam Confraternitatis nomine effert: quod Anno 1547. initum, in Mauritio renovatum, ac novissimè in Christiano I. Anno 1587. repetitum est. Confraternitatis alioquin pactorum illustria exempla obvia sunt ubique, Brandenburgicorum cum Pomerania Ducibus Anno 1551. initum: Saxonum cum Hennebergicis Comitibus Principali dignitate auctis: Saxonum cum Landgraviis Hassicis Anno 1226. institutum, & Naumburgi 1555. redintegratum: & novissimum denique cum Saxo-Lauenburgico Duce Julio Francisco factum Anno 1671. ut alia taceamus.*

§. XVII.

Pergimus, & ad accessiones Regni hujus pedem promovemus, quas insignes habuit, & etiam nū habet. Moravia ab Henrico IV. innexa eidem est: Silesia An. 1288. Bohemiæ conjuncta: Lusatia quæ primò omnium à Saxonibus subacta est, postq; hos à Marchionibus Misniæ gubernata, ab eodem Imperatore Hen-

Henrico IV. An. 1086. illigata est. A quo tempore pe-
nes Bohemos mansit, usq; dum insigni mutationum
fato An. 1244. à Bohemo ad Brandenburgicos defer-
retur. Neq; tamen sub iis etiam perpetuò mansit, sed
Anno 1319. à Bohemis repetita recuperataqve, do-
nec tandem A. 1635. ad Saxones perpetuo manēdi ju-
re devolveretur adeò, ut ad Regnum non reverta-
tur, neq; ullum de retrovendendo pactum locum
habeat, postquam hypothecarium jus, quò priori
tempore Serenissimus Elector Jo. Georgius I. tene-
bat, in hæreditarium est conversum. Vid. Goldast.
de Regno Bohemiæ, Author Chron. Bischoffvverd.
Casp. Bertrami Johann-Georgisches Chronicon,
it. diplomata investiturarum, conf. Schurzfl. de Lus.

XVIII.

Multa, nec ea levia, dicenda restarent, sed
desino commemorare plura, & in extremo o-
peris Bohemiæ pacem ac tranquillitatem vo-
veo, & ut sub Leopoldo, invictissimo Impera-
tore, crescat indies, Saxonumqve & Austriorum
amicitia, concordia, atqve consilia incrementa
quotidiè capiant, imperioqve gloriam &
firmamentum sempiternum asse-
rant; præcor.

F I N I S.

W 17

G.K. 378,2.

X 190340

RE

Indult

M. JOH

JOHA

ILI,

BO.

osoph.

ORGIUS

ZSCH,

Le. Hof. Cadon

M. 2

Πη
4644

